

امتحانات متمکن عمومی (سطح ۲)

زمان: ۹ صفحه
دقیقه: ۸۰
تعداد: ۱۷

شناختی مجموع اول	نمره عدد	نمره بروز
شناختی مجموع دوم		
شناختی مجموع دوم		
شناختی مجموع اول		

نیمسال دوم ۹۶-۹۷

پایه چارم ساله
پایه ششم ساله

مهر مدرسه

کتاب: ۲۹۶۲/۱۵	تاریخ:
۱۳۹۷/۰۳/۳۱	تاریخ:
۲	فرم:
دروس تمهیدیة فی الفقہ الاستدللی	کتاب:
جلد اول: کتاب‌های صلاة و صوم (ص ۲۰۰-۱۱۹)	تاریخ:

نام و نام خانوادگی: ..... شریعت: ..... مدرس علیہ ..... لطفی: ..... نام پدر: ..... ایام: .....

۱- مصنف با استدلال به آیه شریفه «وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِطْمٌ أَنْ يَقْتَنُكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا»^(۱) قصر نماز در هنگام خوف را در چه صورتی واجب می‌داند؟ ص ۱۲۲

۰/۵

- الف. سفر
- ب. حضر
- ج. مطلاقاً
- د. جماعت

۲- با توجه به صحیحه «وقت صلاة الغداة ما بين طلوع الفجر الى طلوع الشمس» نظر مناسب درباره نهايت وقت نماز صبح چیست؟ ص ۱۲۸

۰/۵

- الف. طلوع فجر
- ب. طلوع شمس
- ج. فجر کاذب
- د. فجر صادق

۳- نحوه دلالت آیه شریفه «وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُباً فَاطَّهِرُوا»^(۲) بر وجوب إعادة نمازی که با حدث به جا آورده شده، چگونه است؟ ص ۱۳۴

۰/۵

- الف. اطلاق
- ب. مفهوم
- ج. عموم
- د. ظهور

۴- با توجه به سند و دلالت روایت سلیمان بن حفص مروی «اذا تمضمض الصائم فى شهر رمضان أو إستنشق متعمداً أو شم رائحة غلیظة أو کنس بیتاً. فدخل فى أنفه و حلقة غبار، فعليه صوم شهرين متتابعين» از دیدگاه مصنف، قول مناسب درباره حکم غبار برای روزه دار چیست؟ ص ۱۸۳ و ۱۸۴

۰/۵

- الف. وجوب قضاء و کفاره
- ب. وجوب قضاء
- ج. عدم مفترضیت
- د. وجوب کفاره

۵- با استناد به صحیحه «من زاد فی صلاتہ فعلیه الإعادة» در صورت کدام خلل در تکبیرۃالاحرام، بطلان نماز ثابت می‌شود؟ کیفیت دلالت صحیحه بر حکم مذکور چگونه است؟ ص ۱۴۲ - ۱ نمره

۱

نمره

جواب: زیادی عمدی (۰/۵ نمره) صحیحه مذکور با عمومیت خود بر بطلان نماز در صورت زیادی عمدی در تکبیرۃالحرام دلالت می‌کند. (۰/۵ نمره)

۶- با توجه به عبارت «و عند شک المکلف فی نیتها ظهرأ او عصرأ ینویها ظهرأا إن لم یأت بها قبلأ» فرع مذکور و دلیل آن را توضیح دهید. ص ۱۴۰ - ۲ نمره

۲

جواب: فرع: اگر مکلف در حال نماز در نیت نماز بین ظهر و عصر شک کند، در صورتی که قبلأ نماز ظهر را نخوانده است باید، نماز را به نیت فریضه ظهر انجام دهد. (۰/۵ نمره)

دلیل: زیرا در این صورت واقع یکی از این دو احتمال است: یا در واقع نیت نماز عصر کرده است که باید از آن به نماز ظهر عدول کند، (۰/۵ نمره) زیرا بر مصلی لازم است که از نماز لاحق به نماز سابق در صورت عدم اینیان آن عدول کند (۰/۵ نمره) و یا این که در واقع نیت نماز ظهر کرده است که در این صورت نماز را طبق همان نیت سابق انجام داده است. (۰/۵ نمره)

۷- آیا در غیر از جبیه، مماس شدن سایر اعضاء بر چیزی که سجده بر آن صحیح است، لازم است؟ حکم مسأله با استناد به روایت «لا بأس بالقيام على المصلى من الشعور والصوف اذا كان يسجد على الأرض» قابل اثبات است یا اصل برائت؟ چرا؟ ص ۱۴۹ - ۱/۵ نمره

جواب: لازم نیست. (۰/۵ نمره) روایت (۰/۵ نمره) با وجود روایت نوبت تمسک به اصل نمی‌رسد. (۰/۰ نمره)

۸- وظیفه شاک در اداء نماز در دو حالت داخل و خارج از وقت چیست؟ حکم مسأله در دو فرض مذکور، مجرای کدام یک از اصول عملیه است؟ ص ۱۵۳ - ۲ نمره

جواب: در داخل در وقت: خواندن نماز (۰/۵ نمره). استصحاب عدم اداء (۰/۵ نمره)

در خارج از وقت: عدم وجوب قصاء (۰/۵ نمره) برائت (۰/۵ نمره)

۹- چرا در تحقق جماعت در نماز عیدین و جمعه امام باید قصد امامت داشته باشد؟ ص ۱۶۹ - ۱/۵ نمره

جواب: زیرا قوام صحت نماز عیدین و جمعه، به جماعت بودن آن است، به عبارت دیگر آنچه مطلوب شارع است و به عنوان واجب تعیین کرده، نماز عیدین و نماز جمعه‌ای است که مقارن با اجتماع و با جماعت اقامه شود. (۰/۰ نمره) لذا امام جماعت برای تحقق این مطلوب، باید در نیت خود اقامه نماز را به صورت جماعت داشته باشد و قصد امامت جماعت کند. (۰/۰ نمره)

۱۰- دلیل شرط بودن عقل در صحت روزه چیست؟ (دو دلیل ذکر کنید) ص ۱۸۸ - ۲ نمره

جواب: اولاً در تحقق روزه شخص روزه‌دار باید نیت و قصد قربت داشته باشد، و شخصی که فاقد عقل باشد، نمی‌تواند نیت و قصد کند. (۱ نمره)

ثانیاً: با توجه به عدم توجه خطاب و تکلیف به مجنون دلیلی برای صحت افعال عبادی او از جمله روزه وجود ندارد. (۱ نمره)

۱۱- مصنف در نصوصی که برای اثبات اعتبار اسلام در صحت روزه مانند آیه شریفه «وَ مَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفْقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ بِرَسُولِهِ» (توبه: ۵۴) چه مناقشه‌ای دارد؟ ص ۱۸۸ - ۱ نمره

جواب: نصوص اثبات اعتبار اسلام ناظر به مرحله قبول است که این مرحله مغایر با صحت عمل به معنای فراغ ذمه مکلف از عمل است. (۱ نمره)

۱۲- با توجه به عبارت «وَ أَمَّا أَنْ فَاقِدُ النِّيَةِ الْمُتَوَاصِلَةِ يَلْزِمُهُ الْقَضَاءُ» در احکام روزه، به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۱۹۶ - ۲ نمره

(الف) مقصود از فاقد نیت متواصله چه کسی است؟

جواب: فاقد نیت متواصله به کسی اطلاق می‌شود که قصد ارتکاب مفطرات را می‌کند اما قصدش را در مقام عمل به فعلیت نمی‌رساند. (۱ نمره)

(ب) چرا وجوه کفاره بر عهده این شخص ثابت نیست؟

جواب: زیرا موضوع وجوب کفاره ارتکاب مفطرات است، و شخص مذکور فقط قصد ارتکاب آن را داشته و مرتکب آن نشده است، لذا با انتقاء موضوع، حکم نیز متنقی می‌شود. (۱ نمره)

۱۳- با توجه به روایت «لا اعتکاف الا في مسجد جماعة قد صلى فيه امام عدل صلاة جماعة» به موارد ذیل پاسخ دهید. ص ۱۹۹ - ۲ نمره

(الف) از دیدگاه مصنف، مواد از «امام عدل» کیست؟

جواب: امام عدل هر امام جماعت عادل است. (۱ نمره)

(ب) از دیدگاه مصنف، مقصود از «مسجد جماعة» چیست؟

جواب: مقصود از مسجد جماعت در اعتکاف هر مسجدی است که در آن نماز جماعت صحیح برگزار می‌شود هر چند مسجد جامع نباشد. (۱ نمره)